

Naalackersuisunut ilaasortap Tommy Marøp IMAK-kip sinniisoqarfiata 12. april 2008 ataatsimiinnerani oqalugiaataa.

Asasakka siulittaasoq Sivso Dorph, sinniisoqarfimmut ilaasortat qaaqqusallu.

Siullermik IMAK-kip sinniisoqarfiata ataatsimiinneranut qaaqqusaaninnut qujajumavuga. Ajoralu-artumik nammineerlunga peqataasinnaannginnami kissaatigisimavara naalackersuisoqarfimmiit malinnaatitamik peqataasoqarnissaa.

Kingumut qiviarylunga nuannaarutigivara takusinnaagakku IMAK-kip Ilinniartitaanermullu Naalackersuisoqarfiup akornanni pitsaasumik suleqatigiittoqartuartarsimasoq. Suliassat qanoq suliarinissaat pillugu tamatigut isumaqatigiittanngilagut, kisiannili tamatigut ajornartorsiutit aaqqinniartarsimavagut ataqpeqatigiilluta, oqaloqatigiinnikkut tamaniillu pimoorussamik suliniuteqarnikkut. Suleqatigiinnermi uagut nammineq politikikkut suliamulluunniit tunngatillugu soqutigisavut salliuneq ajorput, kisiannili meeqqat inuusuttullu soqutigisaat qitiujuartarput, tamannalumi aamma atuarfik pillugu peqqussutip anguniagaani pingaarnertut siunertaavoq.

Ukioq manna ukiut qulit qaangiupput taamani naalackersuisuusup nalunaarussiaq ”Meeqqanik nuna ineriartortinneqassaaq” saqqummersimmagu, tassanilu nalunaarutigalugu Kalaallit Nunaata ”Nunarsuarmi atuarfiit pitsaanersaat” pilersissagaa.

Nalunaarusiap saqqummersinnerata kingorna Inatsisartut, Naalackersuisut, KANUKOKA aamma taamani ilinniartitsisut kattuffii GLF aamma IK isumaqatigiillutik iluarsartuusseqqinneq annertoq aallartippaat, peqataasut akornanni oqaloqatigiittarnertigut, perorsaanikkut inerisaanikkut, ilinniartitseqqinnikkut ilisimatusarnikkullu Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu tamarmik atuarfimi ilinniarnerminnilu angusarissaarnerpaanissaannut tunngaviliisusaaq.

Ullumi – ukiut qulit qaangiunneranni - Naalackersuisut isumaqarput, nunarsuarmi atuarfiit pitsaanersaannik anguniagaqarnerup attattuarnissaa aatsaat taama pingaaruteqartigisoq. Kalaallit Nunaat namminersornerunissaa piffissamilu ungasinnerusumi namminersulivinnissaaq anguniarlugu suliniuteqaleruttorpoq. Nammineq ”illutsinni” naalagaassagutta ilutigisaanillu nunarsuarmi – inuit akule-riikkiartuinnarfigisaanni – malunnaatilimmik peqataassagutta, ilinniartitaanermi aaqqissuussineq atuartunik ilinniartunillu ataasiakkaanik pitsaanerpaamik annertunerpaamillu tapersersuiffiusoq pilersittariaqarparput.

Aqqutissarput suli isorartoqaaq, qujanartumilli Nunatsinni ilinniartitsisut atuarfiillu pisortaasa sulluarnerisigut, ullumi oqarsinnaavugut anguniakkatta tungaanut ingerlallualereerluta. IMAK-keqarallartillugu ullumikkut meeqqat atuarfeqarpugut meerartatsinnik inuusuttatsinnillu atuartitsinikkut pitsaanerpaamik angusaqariartortumik – naak suli aporfissaqartaraluaqisoq. Tassanilu pivara ilinniartitsineq Nunatta oqaluttuarisaaneramik, kulturianik inuiaqatigiinnillu tunngaveqartoq, oqaatsitigut, inooqatigiissutsikkut inuttullu ineriartornerup qitiuffigisaa - sumiffinni ataasiakkaani, nuna tamakkerlugu nunarsuullu sinnerani pissutsinut sanilliussiffiutigisoq.

Nuannaarutigaara IMAK-kilu suleqatigiilluarneq ingerlaqqimmat ilaatigut ilinniartitsisussaqarnarneq pillugu suleqatigiissitaq aqqutigalugu, suleqatigiissitaq taanna KANUKOKA-p siulittaasua peqatigalugu 2006-imi decemberimi pilersippara, 2007-imilu junimi nalunaarussiaq tunniuppaat, maannalu suliaq ingerlateqqillugu, ilinniartitsisut piginnarnissaannik nutaanillu ilinniartitsisussarsiortarnerup pitsanngorsaaviginissaanik inassuteqaatit malitseqartikkumnallugit.

Naalackersuisut maluginiarpaat ilinniartitsisussaaleqiffiunerpaani ilinniartitsisunik illussaqaartitsinissaq annertuumik pisariaqaartinneqartoq, tamannalu pillugu suleqatigiit erseqqissanissaat qilanaaralugu.

IMAK ukiunik qulinnguineranik qamangavik pilluaqquutigalugu, tamassi ataatsimiilluarnissassinik kissaappassi. Suleqatigilluarnerup ukiorpassuarni ingerlaavarnissaa qilanaarivara.

IMAK-ip sinnisoqarfiisa qulissaannik nalinginnaasumik ataatsimeersuarnera nalliussillugu naapinnermut qaaquneqarnitsinnut KANUKOKA sinnerlugu siulittaasutut manna iluatsillugu qujajumavunga.

Nunatsinni ilinniartitaanerup ukiuni kingullerni malunnaatilimmik qaffassarniarneqarneranut meeqqat atuarfianni sulisut sukat pingaernerpaat ilaattut isiginerassagaanni kukkunerussanngilaq.

Naak kommunit sulisitsisutut IMAK-ilu illua`tungeriilluta inissisimagaluarluta assigiinngitsorpassuartigut suleqatigiilluta ingerlavugut. Tassaniiporlu aamma atuartitsinerup pitsaanerulersikkiartortuarnissaanut akisussaaffik annertoq.

Ilinniartitsisunik pisariaqartitsineq misissorniarlugu suleqatigiissitap nalunaarusiaa 2007-imi saqqummiunneqarpoq. 2007-illu naajartornerani KANUKOKA-miit Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq isumaqatigiissuteqarfigaara nalunaarusiami suleqatigiissitap inassuteqaatai ukiuni tulluittuni suleqatigiinnit nalunaarusiami suleqataareersunit inuttalernerqartumit piviusunngortitsivigineqarnissaat qularnaarniarlugu sulineq nangeqqinneqassasoq.

Tassani ilaatigut ungasianiit atuartitsinerup piareersarlugu aallartinneqarnissaa orniginartitatta ilagaat. Tassani ilisimavarput ungasianiit atuartitsinerup ilinniartitsisussaaleqineq imaaliiallaannaq qaangertissinnaanngikkaa kisiannili meeqqat atuartinneqarnerata piunasaqaataasunut qanillattonnissaanut tapertatut ator neqarsinnaanera naleqquttuulluni. Ungasianiit atuartitsinerup atattillugu perorsaaniikkut periusissat, atortussat, teknik kiisalu kikkut tassani pineqarnersut oqallisigalugillu piareersassallugit pinngitsoorneqarsinnaanngilaq.

Nunaqarfinni isorliunerusunilu ilinniartitsisunut inissaqartitsinerup qanoq inissisimamara ilanngullugu piffissami matumani misissorlugu aallartipparput.

Ukiuni kingullerni arlalissuunngortuni meeqqat atuarfianni inatsisitigut nutarterinikkut allanngortiterilluni marloqiusamillu ingerlatsiffiulluni ikaarsaariartorneq ingerlasimasoq ukiumi atuarfiusumi tullermit misilittakkanik sungiussiartorfiunerulluni siumullu isiginerulluni ingerlalertussa qommuninut atuarfinnullumi qilanaarikkunnaqaaq.

Atuarfitsialaap eqqunneqarnerata malitsigisaanik isumaqatigiissutit naleqqussarneqarneranni atorfiit pisariaqartinneqartut amerleriarsimagaluartut una atuarfiusoq immikkut maluginiannngitsuugassaannngilaq. Tassa kommunit ilinniartitsisunik atorfinitsitsisarneq tigungmassulli aatsaat taama malunaateqartigisumik ilinniartitsisunut atorfinnut pigineqartunut naleqqiullugu ilinniartitsisussaqaarniarneq pitsanngoriaateqarmat, tassa 6,9 %-imik. Naak sumiiffippassuarni ilinniartitsisussaqaarniarnikkut ajornartorsiutit suli annertugaluqisut taamaattoq neriuutigaarput suliniutit ilorraap tungaanut ingerlanerini tamanna ersersitsisusooq.

Kommunit kattussuunnissaat aallartikkaluttuartoq eqqarsaatigalugu nukit ataatsimuulersinnerisigut nukittunerusumik pitsaanerusunillu ingerlatsilernissaq naatsorsuutigaarput aamma Meeqqat atuarfiit eqqarsaatigalugit.

Naggataatigut IMAK-ip sinnisoqarfiisa qulissaannik nalinginnaasumik ataatsimeersuarnera nalliussiniarlugu sinniisut maaniittusi peqataasullu allat tamassi pilluaquassi.